

EUROPSKE MOGUĆNOSTI ZA ŽENE S RURALNIH PODRUČJA

DOPRINOS ŽENA
RURALNOM RAZVOJU

EUROPSKE MOGUĆNOSTI ZA ŽENE S RURALNIH PODRUČJA

**DOPRINOS ŽENA
RURALNOM RAZVOJU**

IMPRESUM:

2

Izdavačice: CESI

Godina izdanja: 2014.

Dizajn i tisk: ACT Printlab

Ova brošura nastala je u okviru projekta Europske mogućnosti za ruralne žene koji financira Europska unija kroz program IPA INFO 2012, a sufinancira Ured za udruge Vlade RH.

Sadržaj ovo brošure isključiva je odgovornost autorica i ni na koji se način ne može smatrati da odražava gledišta Europske unije, niti Ureda za udruge Vlade RH.

Kontakt:

CESI - Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje

Nova cesta 4, 10 000 Zagreb

Tel: 01 24 22 800

Fax: 01 24 22 801

E-mail: cesi@cesi.hr

Web: www.cesi.hr; www.libela.org; www.sezamweb.net

Ovaj projekt finančira
Europska unija

URED ZA UDRUUGE
VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

O PROJEKTU

“EUROPSKE MOGUĆNOSTI

ZA RURALNE ŽENE”

3

Projekt “Europske mogućnosti za ruralne žene” provode CESI - Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje, K-zona, Radio Kaj i Udruga žena HERA u Zagrebačkoj, Krapinsko-zagorskoj i Koprivničko-križevačkoj županiji. Cilj je projekta informirati žene iz ruralnih područja o mogućnostima koje donosi članstvo u Europskoj uniji te osvijestiti mogućnosti njihova doprinosa. Projekt će trajati petnaest mjeseci, a uključuje edukaciju žena o mogućnostima financiranja projekata iz europskih fondova te upoznavanje građana i građanki s utjecajem članstva u Europskoj uniji na njihov svakodnevni život.

Projekt financira Europska unija iz programa IPA INFO 2012., a sufinancira Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske.

Održana su tri informativna seminara, u suradnji s lokalnim ženskim inicijativama, lokalnim vlastima i zainteresiranim razvojnim agencijama i institucijama u svrhu informiranja o projektu. U edukacijskom programu izgradnje kapaciteta za razvoj EU projekata sudjelovalo je 17 žena koje su pokazale interes i mogućnosti za razvijanje inovativnih projekata.

U svrhu predstavljanja inovativnih pristupa i pozitivnih primjera dobre prakse koji doprinose razvoju lokalnih zajednica snimljena su četiri kratka filma o ženama koje vode inovativne projekte, zadruge, obiteljska poljoprivredna gospodarstva, obrte ili inicijative koji će se potom prikazivati na okruglim stolovima, sajmovima, raznim događanjima, lokalnim televizijama. Filmovi koji prikazuju Socijalnu zadrugu Humana Nova, Ličku žensku socijalnu zadrugu, Petrinu farmu crnih slavonskih svinja i Aničin planinarski dom su objavljeni na YouTube kanalu Ravnopravnost.

Pokrenuta je i Facebook stranica Europske mogućnosti za ruralne žene (eumogucnosti) putem koje se zainteresirane žene mogu svakodnevno informirati o aktualnostima i projektnim aktivnostima, dok su sve informacije o samom projektu dostupne u letku "Europske mogućnosti za ruralne žene". Kako bismo što uspješnije informirale javnost o ravnopravnosti spolova u Europskoj uniji, Libela – Portal o rodu spolu i demokraciji tijekom projekta posebnu pažnju pridaje problematici žena u ruralnim područjima te objavljuje važne sadržaje za informiranje žena na selu o europskim programima i politikama. Članci o Europskoj uniji dostupni su na [tagu eu](#).

U svrhu promicanja rodno osviještenih lokalnih politika te razmjene dobrih praksi u kreiranju lokalnih razvojnih strategija te unaprjeđenju statusa žena i ženskog poduzetništva u ruralnim područjima u suradnji s Povjerenstvom za ravnopravnost spolova Krapinsko-zagorske županije, Povjerenstvom za ravnopravnost spolova Koprivničko-križevačke županije i Gradom Samoborom organizirani su okrugli stolovi u Pregradu, Koprivnici i Samoboru.

Radio Kaj snimio je i emitirao četiri emisije o utjecaju članstva u Europskoj uniji na ruralni razvoj i poboljšanje kvalitete života na selu. Sve emisije mogu se poslušati na Soundcloud kanalu centarcesi.

Vjerujemo da je ovaj projekt pridonio informiranju žena u ruralnim područjima o mogućnostima koje donosi članstvo u Europskoj uniji te promociji doprinosa ruralnih žena na lokalnoj, nacionalnoj i europskoj razini. Jedan od načina je i brošura koja kojoj je cilj pružiti informacije o situaciji i strategijama Europske unije kojima se osiguravaju jednakе mogućnosti za muškarce i žene u ruralnim područjima, pružiti uvid o statusu žena u ruralnim područjima u RH i promovirati doprinose ruralnih žena na lokalnoj, nacionalnoj i EU razini.

Predstavljanje ženskih inicijativa, promocija njihovog doprinosa razvoju lokalnih zajednica i rezultata provođenja projekta održat će se na kraju projekta na 22. Zagorskem gospodarskom zboru u Krapini.

OBRTI, TVRTKE I INICIJATIVE SUDIONICA PROJEKTA „EUROPSKE MOGUĆNOSTI ZA ŽENE IZ RURALNIH PODRUČJA“

5

RESTORAN-CATERING KLAS

Križevačka 64, 48000 Koprivnica

VI. Mirjana Šeb-Čižmešija

E-mail: restoranklas@gmail.com

Tel: 048 671 500

Tel/fax: 048 671 501

Restoran-catering Klas iz Koprivnice, vlasnice Mirjane Šeb-Čižmešija, uspješno se punih 20 godina, bavi ugostiteljskom djelatnošću, a 2013 god. je pokrenula proizvodnju tjestenine sa koprivom, jedinstvene na našem tržištu, jer se tjestenina proizvodi sa svježim listovima mlade koprive. Uz tjesteninu proizvodimo slastice od koprive, koprivnjake-medjenjake, čajne kolačiće, peciva, pite, savijače, sve sa koprivom. S obzirom na užurbani način današnje svakodnevnice, a tako i same prehrane, mi Vam nudimo jela spravljena po receptima iz vremena naših baka, kada je hrana bila i hrana i lijek zbog svojih sastojaka i načina pripreme.

PLASINIA J.D.O.O.

Ivanka Đelilović
Vratnička 6, 10000 Zagreb
E-mail: ivanka.delilovic@hotmail.com

Cilj društva je uzgoj i proizvodnja povrtnih kultura, začinskog i ljekovitog bilja u Donjoj Zelini na području Zagrebačke županije. Društvo koristi ekološki način uzgoja, što znači da pravilnom njegom i brigom o bilju, nastojimo da se što manje remeti i onečišćuje okoliš i štedi energija. Proizvodnja se trenutno odvija na otvorenoj površini, a planiramo pokretanje proizvodnje u plastičnicima ili staklenicima.

ANAHIT KUKOLJA CICMANOVIĆ

6

OPG Vjekoslav Kukolja
Poljanica 117, 49246 Marija Bistrica
Mob: 099 8732 236
Tel: 049 469 301
E-mail: akukolja@gmail.com

Već godinama se bavim uzgojem pony konja i zainteresirana sam za rad sa konjima i edukaciju vezano za konje i konjički turizam. Također sam zainteresirana za proširenje uzgoja na velike konje, razvoj konjičkog turizma, sudjelovanje s konjima na raznim manifestacijama - vožnja pony kočijom, izložbe, prezentacija pony konja djeci u suradnji sa školama i vrtićima, razna natjecanja s pony konjima za djecu....

OPG VLAHOVIĆ

Tremski briješ 158, Šumećani

Deana Vlahović

Goran Pocem

Tel: 098 90 47 351

E-mail: deana.vlahovic25@gmail.com

OPG Vlahović osnovan je u ožujku 2014.godine iako su radovi na podizanju nasada aronije začeli u rujnu 2013. Već u samom početku kod planiranja načina uzgoja odlučili smo se za biologičku metodu Rudolfa Steinera. Biološko-dinamična poljoprivreda samo je jedan, ujedno najstariji smjer ekološke poljoprivrede. Cilj nam je uzgojiti ljekovitu biljku aroniju uz pomoć biodinamike te na taj način omogućiti potrošaču konzumiranje Premium proizvoda s vrhunskim svojstvima kvalitete.

7

OPG BEDEKOVIĆ

Petra Skenderović

Mob: 091 592 38 95

E-mail: petrasken@gmail.com

Web: www.opg-bedeckovic.hr

Youtube: Petrina farma crnih slavonskih svinja

OPG Bedeković je plod želje i rada mladih ljudi koji su za svoj rad imali podršku svojih roditelja i obitelji. Na OPG-u BEDEKOVIĆ nalazi se eko uzgoj hrvatske autohtone pasmine svinje - Crne slavonske svinje. Farma se nalazi u Donjem Dragonošcu - obroncima Vukomeričkih gorica - nadomak Zagreba. Planovi za budućnost su proširiti našu farmu kako bi se svinjama osiguralo najprirodnije stanište. U suradnji sa udrugom CESI snimljen je film o našem uzgoju, te stavljen na youtube pod nazivom Petrina farma crnih slavonskih svinja.

OPG KOSANOVIĆ

Sladjana Kosanović

Graničarska 2a, Kloštar Ivanić, 10310 Ivanić Grad

E-mail: skosanovi@gmail.com

Buđenjem svijesti o zdravoj prehrani odlučili smo se na biodinamički uzgoj aronije koja ima izuzetna ljekovita i antioksidativna svojstva. Biodinamičkim uzgojem biljki dajemo energiju, zdravlje i vitalnost, a zemljii vraćamo skladan suživot biljaka i životinja. Cilj nam je proširiti proizvodnju aronije i njezinim uzgojem i preradom ponuditi vrhunske proizvode poput hladno prešanog soka aronije koji je idealan eliksir za jačanje organizma.

MARTINA ZRNO

inicijativa za pokretanje OPG-a
Matije Gupca 24, 48260 Križevci
Tel: 047 711 912
Mob: 091 33 22 990
E-mail: zrnomartina@gmail.com

Zaposlena sam u poduzeću INTERMECO d.o.o. Križevci koje se bavi ugostiteljstvom i aromatizacijom prostora. Već neko vrijeme imamo želju i ideju o pokretanju jedne vrste seoskog turizma gdje bi nudili smještaj, gastro ponudu karakterističnu za naš kraj, te ostale sadržaje. Trenutno pišem diplomski rad na temu eko turizma i završavam Visoko gospodarsko učilište u Križevcima, Menadžment u poljoprivredi. Nakon sudjelovanja na Vašem seminaru vezano uz EU fondove sudjelovala sam na još nekim projektima vezano uz zapošljavanje žena na ruralnom području te posljednje Eko turizam u suradnji sa mađarskim učilištem. Nadam se da će mi sva ova saznanja i iskustvo pomoći u realizaciji ideje te na taj način i obogatiti turističku ponudu i atraktivnost našega kraja.

9

GORANA RUSAN

BIOPLANTA - obrt za proizvodnju ljekovitog, aromatičnog i začinskog bilja

Šušnjari 2, 10314 Križ

Mob: 092/ 2893 050

E-mail: gorana.rusan@zg.t-com.hr

Kao inženjerka agronomije, a uskoro i mag. ing. agr. u posjedu poljoprivrednog zemljišta, polazišna ideja je uzgajati te vršiti doradu i preradu ljekovitog, aromatičnog i začinskog bilja. Za daljnja ulaganja prijeko su potrebna dodatna sredstva s obzirom da se ovakav tip specijalizirane proizvodnje mora provoditi uz zadovoljenje visokih standarda i skupocjene specijalne opreme. U početnim godinama realizacije projekta, krajnji proizvod bila bi dorađena suha droga (biljni dio upotrebljavan u farmaceutskoj, prehrabenoj i kozmetičkoj industriji). Daljnjim razvojem poslovanja ulaganje bi se proširilo na preradivački pogon za proizvodnju eteričnih ulja, a ujedno bi se ugovorile kooperacije s poljoprivrednim proizvođačima nedaleko udaljenim od mjesta prerade. Krajnji cilj ovog projekta jest proizvesti gotov vlastiti proizvod s kontroliranim koracima procesa proizvodnje od oranice do kupca.

10

OPG PUŠKAREC

Jelena Rožić

Gradečka 44, 10340 Vrbovec

E-mail: jelena.rozic07@gmail.com

Gotovo cijeli svoj život sudjelujem u radu na OPG-u, 2011. godine diplomirala sam na Agronomskim fakultetu u Zagrebu. Trenutno na OPG-u uzgajam svinje, koke i purane, u vrtu razno povrće, a sudjelujem i u obrađivanju vinograda kao i u ratarskim poslovima. Namjera mi je baviti se seoskim turizmom te nuditi autohtonu domaću kuhinju te hranu iz vlastite proizvodnje. U malom sam selu na pola puta između Vrbovca i Križevaca gdje nema konkurenциje u bližoj okolini.

DOBRILA CICMANOVIĆ

Poljanica 117, 49246 Marija Bistrica

Mob: 098/ 1317 202

Tel: 049 469 301

11

Glavne djelatnosti Etno suvenir d.o.o su: proizvodnja drvenih igračaka (zaštićene UNESCO-m) i prezentacija proizvodnje istih vrtićima i školama; sakupljanje i proizvodnja ljekovitog bilja i likera i održavanje tečajeva iz istog; održavanje tečajeva iz održivog suživota; proizvodnja pekmeza i zimnice, rad na mlinu i proizvodnja kruha i tjestenina, proizvodnja sira i ostalih mliječnih proizvoda; preživljavanje u prirod -samoniklo bilje, očuvanje okoline, povratak prirodi i očuvanje iste-prijatelj prirode, a ne uništavač; proizvodnja prirodnih suvenira.

KATARINA BRUNDULA

Vodolim

Nova ulica 3a, 49240 Donja Stubica

Tel: 049 286 596

Fax: 049 287 755

E-mail: vodolim@vodolim.eu

Web: www.vodolim.eu

Vodolim se bavi izgradnjom, adaptiranjem i opremanjem raznih objekata, uključujući I niskoenergetske kuće, te trgovinom. Ponos Vodolima je tradicija i povezanost svih zaposlenika Posluje na području Zagorja, Zagreba, te sjevernog Jadrana, a namjera nam je modernizirati poslovanje i probiti se na europsko tržište Naša je vizija širiti djelatnost te povećati udio na tržištu kako bismo u što veće broju sestrinskih djelatnosti postavili standarde i mjerila u svim segmentima poslovanja.

IVANKA KUDELJAN

ABC - rent

Šulinec 20, 10380 Sv. Ivan Zelina

Tel: 01 2060 901

Mob: 099 688 2318

E-mail: abcrent@hi.t-com.hr

Željela bi proširenjem kapaciteta kuće na samom rubu šumskog proplanka u okolini Sv. Ivana Zeline stvoriti mogućnost za smještaj osoba željnih seoskog zraka i prirode. Uz smještaj nudit će i proizvode s našeg seoskog domaćinstva.

12

JASNICA HARAMINA

OPG-a

Svedruža 5, 49 234 Petrovsko

Tel: 049 348 391

E-mail: drago.haramina@gmail.com

Željela bih zaokružiti svoju proizvodnju sirovog mlijeka u svježi sir i vrhnje te pokrenuti mini mljekaru. Moje mlijeko je ekološke proizvodnje jer se krave hrane prirodno bez mineralnih gnojiva, silaže i herbicida. Ljeti su vani, a zimi u staji. Za moj kraj to je dosta važno zbog ruralnog razvoja i samozapošljavanja.

OPG TATJANA POKUPEC BOŽIĆ

Put Veronike Desinićke 4, 49216 Desinić

E-mail: lavanda@bio-lavanda.com

Web: www.bio-lavanda.com

Na našem malom gospodarstvu bavimo se ekološkim uzgojem lavande. Želja nam je bila odmaknuti se od tradicionalnih kultura koje dominiraju Zagorjem. Planiramo povećati nasad i zasaditi neke druge aromatične biljke čiji uzgoj nije uobičajen na ovim prostorima. Trenutno radimo na otvaranju male destilerije, svaki potrebnii dokumenti su osigurani i u tijeku su pripremni građevinski radovi.

ANICA HRLEC

OPG Hrlec

Kalnik

E-mail: ahrlec@gmail.com

Planinarska kuća Škrinja

Omogućiti turistima: planinarima i zaljubljenicima prirode mogućnost smještaja i prehrane u planinarskoj kući uz potpuni doživljaj kalničkog kraja u kojem možete planinariti, voziti bicikl, penjati, šetati, uživati u ukusnoj domaćoj hrani i kapljici. Kuću je moguće koristi samostalno za pripremu jela i druženje ili uz pomoć domaćice.

ŽENE POKRETAČICE RURALNOG RAZVOJA

Rodna ravnopravnost i dvostruki pristup Europske unije ravnopravnosti spolova su integralni i obvezujući dio planiranja, programiranja, provedbe, praćenja i evaluacije svih politika EU-a, te su uključeni u zakonodavstvo vezano uz ruralni razvoj i finansijske instrumente u sektoru poljoprivrede i ribarstva. Kohezijska politika, glavno sredstvo ulaganja Europske unije u ostvarivanje ciljeva strategije Europa 2020, uključuje strukturirani pristup koji naglašava opće uvjete za postizanje rodne ravnopravnost u strukturama i procesima, kao i unutar tematskih područja. Županije, gradovi i općine pripremaju strateške planove koji će predstavljati osnovu za povlačenje sredstava iz Europskih fondova. U tom procesu planiranja budućeg razvoja od velike je važnosti uključivanje rodne perspektive odnosno interesa i potreba žena u razvojne planove i strateške dokumente. Žene koje žive u ruralnim područjima često su u višestruko lošijem položaju zbog ekonomске ovisnosti, slabe prometne povezanosti i nedostatka obrazovnih šansi kao i prilika za zapošljavanje. Rodna osviještenost ruralnog sektora je ključna strategija Europske unije ne samo za potrebe promicanja jednakosti muškaraca i žena nego i za ekonomski razvoj i održivost ruralnog područja.

PREPORUKE

Nakon provedene rasprave na okruglim stolovima organiziranim u okviru projekta doneseni su i diseminirani zaključci koji donose preporuke za osiguravanje ravnopravnog sudjelovanja žena i muškaraca u razvoju zajednica i jednaku korist od razvoja.

1. Povećati udio žena u svim tijelima odlučivanja na lokalnom nivou (mjesni odbori, općinska i gradska vijeća) te ojačati ulogu mjesne samouprave kako bi potrebe i interesi seoskih žena bili adekvatno zastupljeni prilikom donošenja odluka u procesu poboljšanja standarda života na ruralnim područjima. Unaprijediti sudjelovanje žena u svim aktivnostima lokalne zajednice, poticati i podržati djelovanje žena kroz različite oblike udruživanja i djelovanja.

2. Kreirati lokalne i regionalne programe koji će poticati žensko poduzetništvo, te osigurati potporu malim obrtima i obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima u vlasništvu žena (kućna radinost, seoski turizam, tradicijski obrti) u svrhu poboljšanja ekonomskog položaja žena u ruralnim područjima.
3. Uključiti načelo rodne ravnopravnosti u sve politike i područja aktivnosti, posebice u regionalne i lokalne razvojne strategije. Prilikom osmišljavanja i provođenja projekata koji će biti finansirani iz fondova EU, uzeti u obzir potrebe i interesu žena u ruralnim sredinama, što uključuje i:
 - prikupljanje podataka o ženama u ruralnim područjima u području obrazovanja, zapošljavanja i samozapošljavanja, zdravstvene zaštite, očuvanja kulturne baštine i gospodarskog razvoja koji su osnova za planiranje mjera i aktivnosti;
 - poticanje razvoja socijalnih usluga i servisa u ruralnim područjima koje će doprinijeti povećanju dostupnosti i kvalitete usluga;
 - pristup odgovarajućim ustanovama zdravstvene zaštite, uključujući informacije, savjetovanje i usluge o planiranju obitelji;
 - otvaranje mogućnosti za cjeloživotno obrazovanje i osposobljavanje žena na selu;
 - unaprjeđivanje javne prometne povezanosti s većim urbanim centrima što bi povećalo mogućnost zaposlenja, dodatnog obrazovanja, dostupnost zdravstvenih usluga sl.;
 - poboljšanje općih životnih uvjeta za žene u ruralnim područjima i jačanje osnovnih društvenih funkcija i procesa na selu u cilju sprečavanja iseljavanja iz sela, te očuvanja ogromnog kulturnog bogatstva sela.

ZA ONE KOJI/E ŽELE ZNATI VIŠE:

16

Strategija razvoja poduzetništva žena u RH, 2014. - 2020.

<http://www.minpo.hr/UserDocsImages/Strategije/SRP%C5%BD%20%202014%20-%202020,%20FINAL,%20lipanj%202014.pdf>

Akcijski plan provedbe Strategije razvoja poduzetništva žena u Republici Hrvatskoj od 2014. do 2020.

<http://www.minpo.hr/UserDocsImages/Strategije/Akcijski%20plan%20provedbe%20SRP%C5%BD%202014-2020,%20FINAL,%20lipanj%202014.pdf>

Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. - 2020. Godine

<http://www.mps.hr/ipard/default.aspx?id=129>

Hrvatska mreža za ruralni razvoj - HMRR

<http://www.hmrr.hr>

Strukturni i investicijski fondovi

<http://www.strukturnifondovi.hr>

EU projekti info - portal o EU fondovima

<http://www.eu-projekti.info>

EUROPSKE MOGUĆNOSTI ZA ŽENE S RURALNIH PODRUČJA

Za više informacija o EU

Predstavništvo Europske komisije u Hrvatskoj

Ulica Augusta Cesarca 4

10 000 Zagreb, Hrvatska

Telefon: +385 1 4681 300

e-mail: comm-rep-zag@ec.europa.eu

http://ec.europa.eu/croatia/index_hr.htm

Ovaj projekt finančira
Europska unija

URED ZA UDRUGE
VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

PROSTOR RODNE MEDUSKE KULTURE
K-ZONA | COMMON ZONE

